

Streszczenie w języku polskim

Niniejsza rozprawa doktorska stanowi monotematyczny cykl publikacji naukowych dotyczących aplikacji metod sztucznej inteligencji ze szczególnym uwzględnieniem algorytmu uczenia się ze wzmocnieniem. Praca ma charakter interdyscyplinarny i rozważa dwie główne gałęzie tematyczne: zadania przetwarzania obrazu oraz zadania sterowania. W pierwszej z nich poruszony został temat wykrywania gestów poprzez czasową segmentację strumienia wideo. W drugiej gałęzi skupiono się na sterowaniu dynamiką wrzeciona maszyny sterowanej numerycznie (ang. Computer Numeric Control – CNC). Duża część badań została zaprezentowana w trakcie międzynarodowych konferencji naukowych. Uwzględniając powyższe w pracy sformułowano następującą hipotezę badawczą.

Możliwa jest aplikacja różnych metod sztucznej inteligencji, a w szczególności algorytmu uczenia się ze wzmocnieniem, zarówno do zadań przetwarzania obrazu jak i do zadań sterowania, celem uzyskania rezultatów nie gorszych niż przy pomocy innych metod znanych z literatury.

Hipoteza została uprawdopodobniona poprzez realizację następujących zadań:

- 1) Studia literaturowe dotyczące wykorzystania algorytmu uczenia się ze wzmocnieniem do:
  - a. rozwiązywania zadań przetwarzania obrazów,
  - b. rozwiązywania zadań sterowania.
- 2) Zebranie niezbędnych danych oraz utworzenie zbioru pozwalającego na trenowanie oraz weryfikowanie poprawności działania badanych metod:
  - a. do zadania wykrywania gestów,
  - b. do zadania sterowania dynamiką ruchu wrzeciona maszyny CNC.
- 3) Zaproponowanie metody pozwalającej na:
  - a. czasową segmentację ciągłego strumienia gestów,
  - b. optymalizację sterowania dynamiką ruchu wrzeciona maszyny CNC z wykorzystaniem logiki rozmytej,
  - c. optymalizację sterowania dynamiką ruchu wrzeciona maszyny CNC z wykorzystaniem paradygmatu uczenia się ze wzmocnieniem

Zadanie 1. Studia literaturowe dotyczące wykorzystania algorytmu uczenia się ze wzmocnieniem

- a) Zadanie zostało zrealizowane poprzez przygotowanie przeglądu literatury, który został zaprezentowany podczas konferencji krajowej oraz przedstawiony w formie publikacji. Zgromadzona wiedza stanowiła inspirację podczas dalszych prac.
- b) Zadanie zostało zrealizowane poprzez przygotowanie przeglądu literatury, który został zaprezentowany podczas konferencji międzynarodowej oraz przedstawiony w formie publikacji. Zgromadzona wiedza stanowiła inspirację podczas dalszych prac.

Zadanie 2. Zebranie niezbędnych danych oraz utworzenie zbioru pozwalającego na trenowanie oraz weryfikowanie poprawności działania badanych metod

- a) Zadanie zostało wykonane poprzez utworzenie dedykowanej bazy danych wykorzystanej podczas badań nad propozycją algorytmu, którego zadaniem było wykrywanie gestów w ciągłym strumieniu wideo poprzez jego czasową segmentację.
- b) Zadanie zostało wykonane poprzez utworzenie dedykowanej bazy danych wykorzystanej podczas badań nad propozycją algorytmu, którego zadaniem była optymalizacja pracy maszyny CNC poprzez odpowiednie sterowanie dynamiką ruchu wrzeciona.

Zadanie 3. Zaproponowanie autorskiej metody

- a) Zadanie zostało wykonane poprzez publikację artykułu zawierającego opis proponowanej metody czasowej segmentacji strumienia gestów. W pracy zaproponowano również autorski sposób przetwarzania wstępnego klipów wideo w celu minimalizacji niekorzystnego wpływu szeregu czynników. W pracy wykorzystano zarówno głębokie sieci neuronowe jak również paradygmat uczenia się ze wzmocnieniem.
- b) Zadanie zostało wykonane poprzez publikację dwóch artykułów naukowych, w których prezentowane są proponowane rozwiązania oparte na systemach eksperckich logiki rozmytej. W trakcie badań do nauki zbioru reguł wykorzystano też algorytm optymalizacji rojem cząstek oraz

algorytm genetyczny. Wyniki badań zostały przedstawione w ramach konferencji.

- c) Zadanie zostało wykonane poprzez publikację artykułu naukowego, w którym prezentowane jest proponowane rozwiązanie oparte na sieci neuronowej oraz na paradygmacie uczenia się ze wzmocnieniem. Wyniki badań zostały przedstawione w ramach konferencji.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, uczenie się ze wzmocnieniem, przetwarzanie obrazu, zadania sterowania, maszyny CNC, optymalizacja